

22.02.2019

Literatura a polityka. Casus Pomorza i Kaszub

Daniel Kalinowski

Literatura a polityka. Casus Pomorza i Kaszub, red. Daniel Kalinowski

Co to jest literatura, co zaś nazywamy polityką? Od odpowiedzi na takie właśnie pytania należy rozpocząć, zanim przyjdzie rozpatrywać bardziej szczegółowe kwestie... Odpowiedzi łatwych tutaj nie będzie, ponieważ pod definicją „literatura” może się kryć tak twórczość fikcjonalna, jak i pamiętniki, tak wysublimowane przykłady tropów stylistycznych, jak i najprostsze komunikaty tekstów publicystycznych. Podobnie jest w przypadku terminu „polityka”, który w swej semantycznej rozpiętości może odsyłać do bardzo namacalnych efektów sprawowania władzy, może wszakże być bardziej metaforyczny i odnosić się do ogólnie sformułowanego projektu wieloletnich działań np. w przestrzeni kultury.

01.02.2019

De te fabula narratur... lektury labiryntów - labirynty lektur. Studia i szkice

Eliza Krzyńska-Nawrocka

Książka Elizy Krzyńskiej-Nawrockiej to studia i szkice literackie, których wspólnym mianownikiem i ośrodkiem zainteresowania są konstrukcje labiryntowe prezentowane w różnych płaszczyznach interpretacyjnych. Skupiając się na dwóch symbolach: księgi i labiryntu, autorka bada ich relację w ujęciu literaturoznawczym, proponując zarazem intrygującą w swym zamyśle lekturę tekstów kultury. Labirynt jest tu rozpatrywany jako kategoria (metafora) przestrzenna, temporalna, konstrukcyjna, antropologiczna.

22.01.2019

Jan Kochanowski: Trfiles, Songs and Saint John's Eve Song

Mirosława Stanisława Hanusiewicz-Lavallee, Michael Jacek Mikoś

Przekład na język angielski wybranych Fraszek oraz Pieśni i Pieśni świętojańskiej o Sobótce Jana Kochanowskiego autorstwa Michaela J. Mikosia

Translated by Michael J. Mikoś, edited and with a foreword by Mirosława Hanusiewicz-Lavallee

---

23.05.2019

Współczesny i dawny obraz rodziny w języku, red. Leonarda Mariak

Niniejsza monografia jest ostatnią z cyklu pracą zbiorową, która powstała dzięki współpracy Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz badaczy z różnych ośrodków naukowych i kulturalnych z całej Polski.

23.05.2019

Współczesny i dawny obraz rodziny w literaturze, kulturze i sztuce, red. Leonarda Mariak

Współczesny i dawny obraz rodziny w literaturze, kulturze i sztuce zamyka cykl monografii (*Współczesny i dawny obraz dziecka w literaturze i kulturze* [2017], *Współczesny i dawny obraz mężczyzny w literaturze i kulturze* [2016], *Współczesny i dawny obraz kobiety w języku, literaturze i kulturze* [2015]) poświęconych zagadnieniom roli, funkcji i statusowi kobiet, mężczyzn, dzieci w życiu społecznym dawniej i współcześnie, przedstawionych w rozmaitych tekstach i wytworach

---

23.05.2019

Poetologie postrukturalne. Szkice krytyczne Jerzy Madejski

Szkice

23.05.2019

Romantyzm i polityka, red. Danuta Dąbrowska, Marta Zofia Bukala, Dominika Gruntkowska

Zestawione ze sobą pojęcia romantyzm i polityka przywołują kilka przynajmniej ciągów problemowych wartych badawczej refleksji.

23.05.2019

"Ster" pod redakcją Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit Lwów 1895-1897, oprac. Agata Zawiszewska

Monografia czasopisma "Ster"

17.05.2019

„Estetyka językowa w komunikowaniu. Prace dedykowane Profesorowi Marianowi Bugajskiemu”

Monika Katarzyna Kaczor, Magdalena Steciąg

Tom „Estetyka językowa w komunikowaniu” jest kontynuacją cyklu poświęconego zagadnieniom związanym z szeroko rozumianą komunikacją językową, który został przed dekadą zainicjowany w Zakładzie Komunikacji Językowej Uniwersytetu

Zielonogórskiego refleksją nad normą w komunikowaniu (Norma a komunikacja, Wrocław 2009). (...)

14.05.2019

Język poezji Leopolda Staffa

Mirosława Alicja Białoskórska

Studium językowo-stylistyczne poświęcone poezji Leopolda Staffa.

10.05.2019

"Mozaika faktów. Reportaże literackie"

Kamila Regina Gieba

„Mozaika faktów” pod redakcją Kamili Gieby i Jessiki Woźniak-Szaramy to zbiór reportaży, których autorami są m.in. studenci polonistyki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

19.04.2019

Sztuka w miejscach śmierci. Europejskie pomniki ofiar hitleryzmu

Halina Taborska

Czemu służyć ma sztuka w miejscach zbrodni i śmierci, co czyni lub uczynić może artysta dla pamięci o ofiarach i pamięci żyjących, wreszcie jak przy jej udziale kształtuje się „krajobraz po zbrodniach” Europy drugiej połowy wieku XX, a także nowego stulecia? Czy sztuka przynieść może katharsis, wzbudzić uczucia trwogi i współczucia, spowodować narastanie empatii wobec losu wielkich, grupowych podmiotów wojennych tragedii?

19.04.2019

IV Mit, baśń i legenda jako źródło inspiracji poetów, literaturo- i kulturoznawców (IV Mythos, Märchen und Sage als Inspirationsquelle für Dichter, Literatur- und Kulturwissenschaftler), red. Katarzyna Joanna Krasoń, Hans-Georg Oertgen

Publikacja to czwarty tom serii wydawniczej: Interkulturowy dialog polsko-niemiecki i niemiecko-polski (Interkultureller polnisch-deutscher und deutsch-polnischer dialog).

07.04.2019

(Nie)męskość w tekstach kultury XIX-XXI wieku

Obszerna praca zatytułowana *(Nie)męskość w tekstach kultury XIX-XXI wieku* jest efektem współpracy wielu badaczy zainteresowanych problematyką męskości, która stała się przedmiotem badań w polskiej humanistyce stosunkowo niedawno. Struktura całości tomu jest dobrze pomyślana i podzielona, zwłaszcza że składa się nań bardzo dużo tekstów, których przedmiotem są punktowe analizy, często dotyczące pojedynczych tekstów, zagadnień czy też fenomenów kulturowych.

27.03.2019

Zygmunt Krasiński. Życie czy literatura?

Agnieszka Markuszewska

Pomieszczone w prezentowanym zbiorze artykuły – mimo charakterystycznej formuły tytułowej „życie czy literatura?” – nie roszczą sobie pretensji do udzielenia pełnej odpowiedzi na tak sformułowane pytanie. Przeciwnie: mają zachęcać do dalszych poszukiwań, sprzyjać zadawaniu nowych pytań, inspirować do twórczej lektury dzieła Krasińskiego (zwłaszcza zapoznanych utworów poety), zintensyfikować refleksję badawczą”.

16.03.2019

Folk Image of Woman. The Perspective of Otherness. Folklore and Literature

Beata Aleksandra Wałęciuk-Dejneka

Beata Wałęciuk-Dejneka, Folk Image of Woman. The Perspective of Otherness. Folklore and Literature, Kraków 2018.

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz Wydawnictwo Aureus w Krakowie.

Publikacja została sfinansowana ze środków MNiSW w ramach umowy 807/P-DUN/2016 na działalność upowszechniającą naukę.

26.02.2019

Tel Awiw — Jerozolima. Literackie kreacje przestrzeni miejskiej

Beata Tarnowska

Monografia prof. Beaty Tarnowskiej na temat przestrzeni miejskiej w literaturze współczesnej.

26.02.2019

Północne miniatury krytyczne. Odcienie kultury literackiej na Warmii i Mazurach

Zbigniew Chojnowski

Książka prof. Zbigniewa Chojnowskiego jest opisem, dokumentacją oraz wstępną interpretacją wybranych zjawisk literackich, związanych z Polską północno-wschodnią po 1980 roku.

25.02.2019

Polska semidemokracja. Dylematy oddolnej demokracji w III Rzeczpospolitej

Mirosław Matyja

Profesor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie PUNO w Londynie, Mirosław Matyja w swojej najnowszej publikacji "nazywa rzeczy po imieniu", podając konkretne przykłady nieudolności funkcjonowania państwa polskiego. Autor przedstawia jednocześnie pragmatyczne sposoby uzdrowienia chorego systemu politycznego w Polsce, a to dzięki wprowadzeniu wybranych instrumentów demokracji oddolnej na wzór szwajcarski: referendum, inicjatywy obywatelskiej i weta obywatelskiego.

03.01.2019

Liryka i aksjologia. Rozmowy o poezji i sztuce polskiej przełomu XX i XXI wieku

Marek Bernacki, Mirosław Włodzimierz Dzień

Książkowy dwugłos bielskich profesorów — Marka Bernackiego i Mirosława Dzień — stanowi wyrazisty i ważny gest obrony humanistyki przed „aksjologiczną nikczemnością” przybierającą różnorakie maski scjentyzmu (quasi-naukowości i quasi-objektywizmu), relatywizmu, czy też hegemonii „wolnego rynku” przekształcającego uniwersytet w korporację. [...] Zbiór studiów i szkiców połączonych tytułową formułą Liryka i aksjologia [...] zawiera swoiste wyznanie wiary w senso- i kulturotwórczą moc tekstu. Wbrew licznym (po)nowoczesnym tendencjom „nihilującym” sens, znaczenie, osobę autora, spójność tekstu autorzy tomu Liryka i aksjologia deklarują swoje przywiązanie do hermeneutycznej i fenomenologicznej tradycji.

19.12.2018

Portrety cieni Witkacego

Ewa Szkudlarek

Autorka podejmuje próbę analizy i interpretacji sfery znaczeniowej cienia w twórczości malarskiej, fotograficznej, teatralnej i literackiej Stanisława Ignacego Witkiewicza. Ze względu na bogactwo analizy i interpretacje różnorodnych obrazów malarskich, fotograficznych, teatralnych i filmowych mają charakter interdyscyplinarny, opierają się na teoriach wypracowanych przez estetykę, filozofię, antropologię kulturową, socjologię, literaturoznawstwo, historię sztuki. Publikacja uzupełnia badania poświęcone życiu i twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza oraz wprowadza wiele kontekstów w zakresie badań wizualnych i interdyscyplinarnych refleksji dotyczących pojęcia obrazu i cienia.

27.11.2018

Czarne słońca romantyków

Piotr Michał Śniedziewski

Romantycy lubili się smucić. Czasami trochę udawali, co trafnie opisał Chateaubriand w *Pamiętnikach z za grobu*, śledząc recepcję *Renégo*. Czasami zaś z ogromną intuicją potrafili dostrzec i opisać obawy, które budzą się w nas wszystkich, kiedy słońce traci swój blask. Nie bez powodu zatem jedną z ich

ulubionych metafor była metafora czarnego słońca. Odnajdywali ją w odległej tradycji – w Apokalipsie św. Jana, na rycinie *Melencolia I* Albrechta Dürera czy też w *Mowie wypowiedzianej przez umarłego Chrystusa...* Jeana-Paula. Jednak stawką w tej grze z trudnym do wypowiedzenia lękiem nie były erudycyjne popisy, ale próba oswojenia i nazwania czegoś, co wymyka się racjonalnemu porządkowi. Czegoś, co rodzi się w nas wówczas, gdy zaczynamy myśleć o niemożliwym do uniknięcia końcu.

Książka ukazała się w Wydawnictwie Sic!

27.11.2018

Visuality from Intercultural Perspectives. Technology of Images in Communication, Art and Social Sciences

Michael Fleming, Aleksandra Łukaszewicz Alcaraz

Zapraszamy do lektury pierwszej monografii wydanej w ramach projektu TICASS, która prezentuje wstępne rezultaty współpracy badawczej w projekcie finansowanym przez Komisję Europejską w Horyzont 2020. Książka rozwija rozumienie funkcjonowania przestrzeni wizualnej w różnych miejscach i kulturach oraz wskazuje jak różne formy wizualnej alfabetyzacji kształtują komunikację wewnątrz i pomiędzy społecznościami.

25.11.2018

Leksyka młodzieży. Tradycja, rozwój, kreatywność

Małgorzata Pachowicz

Monografia wpisuje się w nurt rozważań na temat języka młodzieży, a więc grupy wyodrębnianej z ogółu społeczeństwa ze względu na wiek i przeważnie wykonywaną czynność uczenia się (lub uczenia się i pracy). Autorka książki wychodzi z założenia, iż w komunikacji wewnątrzgrupowej mowa młodych ludzi, w tym uczniów i studentów, pozostaje wyrazem zarówno opozycji do oficjalnego języka, jak i dezaprobaty i krytycznej postawy wobec innych osób, zwłaszcza osób dorosłych.

24.11.2018

Komunikacja wczoraj i dziś

Piotr Boruch, Teresa Wilkoń

Publikacja jest owocem dwóch konferencji naukowych zorganizowanych w dniach 17 i 18 maja 2017 roku przez działające w PWSZ w Tarnowie Studenckie Koło Naukowe Polonistów. Pierwsza - filmoznawcza - poświęcona została twórczości Andrzeja Wajdy, druga (języko- i medioznawcza) - szeroko pojętej komunikacji.

24.11.2018

Szwajcarska demokracja szansą dla Polski?

Mirosław Matyja

„Głównym założeniem demokracji jest udział społeczeństwa w procesie decyzyjnym państwa. Im udział ten jest większy, tym bardziej ustrój spełnia założenia idei demokracji. Sztandarowym przykładem wysoko rozwiniętej demokracji bezpośredniej jest model szwajcarski określany przez wielu badaczy demokratycznym fenomenem”.

24.11.2018

FAUN — PAN — SATYR. Wyobrażenia fauniczna w poezji i sztuce Młodej Polski

Grzegorz Igliński

Celem pracy jest odnotowanie większości przypadków użycia motywu fauna (Pana, satyra) — przynajmniej w obrębie lat 1890–1918. Dotyczy to zarówno sytuacji, gdy postać tego rodzaju występuje w roli głównej (na pierwszym planie), jak również, gdy pojawia się epizodycznie. Uwzględniono ponadto te teksty, w których takiego bohatera nie spotkamy, ale gdzie można mówić o fauniczności (znaczeniowo bliskiej dionizyjskości), a zatem istnieją: aluzje do tego typu postaci bądź jej atrybuty (np. fletnia), bohaterowie z tą postacią zwykle powiązani (np. Bachus, nimfy, pasterze), właściwe okoliczności i sceneria (np. południe) — jednym słowem wszystko, co mieści się w zakresie faunicznej wyobraźni lub może przywołać na myśl fakty znane z odpowiednich mitów.

22.11.2018

W poszukiwaniu antagonisty. O wątkach egzystencjalnych w twórczości Kornela Filipowicza

Justyna Gorzkowicz

Publikacja dofinansowana przez Instytut Badań Literackich PAN w ramach I nagrody w konkursie „Biuletynu Polonistycznego” Publikuj.dr oraz Culture Lab Foundation (UK).

15.11.2018

„Swoj urząd czynić”. Profil obywatelski twórczości Jana Kochanowskiego

Krystyna Płachcińska

Jan Kochanowski podejmował problematykę obywatelską nieprzerwanie w ciągu całej swej działalności pisarskiej, w wypowiedziach literackich różnorodnych gatunkowo, w nieustannym przeplocie języka polskiego i łacińskiego. Stale też wrośnięta ona była w podłoże idei stanowiących constans w jego poglądach: o wartości cnoty, umiaru i służby ojczyźnie, a więc pozostawała silnie osadzona w gruncie aksjologii i etyki. Paradoksalnie jedna odbywało się to równolegle do

intensywnych działań gospodarczych poety, które ubogiego dziedzica połowy Czarnolasu uczyniły pod koniec życia człowiekiem niezwykle majątnym.

15.11.2018

Henryk Sienkiewicz - pryzmaty czytania. Studia i szkice literackie

Dorota Samborska-Kukuć

Zasygnalizowane tytułem „pryzmaty czytania” oznaczają rozmaite ujęcia metodologiczne, których instrumentaria pozwoliły inaczej niż dotychczas otworzyć dzieła tego utalentowanego pisarza i zobaczyć je w nowym świetle – nie zawsze przecież korzystnym tak, jak nie wszystko, co Sienkiewiczowskie było fotogeniczne.

15.11.2018

Tango bez Edka

Tomasz Wiesław Bocheński

Tango bez Edka to zbiór esejów o literaturze współczesnej i recenzji publikowanych w czasopiśmie. Zebrane w całość, tworzą fascynującą panoramę literackich dokonań takich pisarzy, jak Sławomir Mrożek, Tadeusz Różewicz, Jarosław Marek Rymkiewicz, Zbigniew Kruszyński, Andrzej Stasiuk, Mariusz Wilk, ale też Sandor Marai, Imre Kertész czy Hanoh Levin.

11.11.2018

Literatura polska wobec ludobójstwa

Arkadiusz Paweł Morawiec

Arkadiusz Morawiec – autor publikacji *Literatura polska wobec ludobójstwa* – poszerza kategorię zagłady, odnosząc ją do zbiorowych zbrodni przeciw różnym grupom, nie tylko społeczności żydowskiej.

24.10.2018

Negacja w języku, tekście, dyskursie

Bartłomiej Cieśla, Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz

Autorzy poddają refleksji naukowej zjawisko negacji. W tomie znalazły się artykuły językoznawców, literaturoznawców, kulturoznawców, prawników, filozofów, logików. Publikacja ma więc charakter interdyscyplinarny, prezentujemy w niej bowiem wyniki badań nad negacją w wymiarze składniowym, semantycznym, logicznym, retorycznym, kulturowym, społecznym.

24.10.2018

Strasznie lubię cię, piosenko. Szkice o tekstach Wojciecha Młynarskiego. Tom jubileuszowy dedykowany Profesor Barbarze Kudrze

Katarzyna Burska, Elwira Olejniczak

„*Strasznie lubię cię, piosenko*”. Szkice o tekstach Wojciecha Młynarskiego. Tom jubileuszowy dedykowany Profesor Barbarze Kudrze pod redakcją Katarzyny Burskiej i Elwiry Olejniczak to pierwsza tak obszerna monografia poświęcona w całości twórczości jednego z największych poetów polskiej piosenki. Analizy tekstów Wojciecha Młynarskiego podjęli się językoznawcy, literaturoznawcy i kulturoznawcy. Wśród opracowań przeważają studia naukowe, ale nie zabrakło też artykułów o charakterze popularnym.

18.10.2018

"Śmierci z Mistrzem dwojake gadania, książki wybrane ku polepszeniu życia ludzkiego użyteczne, w których ukazuje srogości i gorzkość jej, teraz nowo nieco przydano"

Jesienią 2017 roku prof. Wiesław Wydra odkrył w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Erlangen nieznaną dotąd drukowaną przekaz "Dialogu Mistrza Polikarpa ze Śmiercią".

10.10.2018

Melancholia, nuda i czas w prozie Jarosława Iwaszkiewicza

W książce podjęty został temat przemijania w powieściach i opowiadaniach Jarosława Iwaszkiewicza z lat 20. i 30. XX wieku.

10.10.2018

Twórczość Tadeusza Różewicza w radiu. Studium przypadku

Barbara Lucyna Zwolińska

Monografia poświęcona jest twórczości Tadeusza Różewicza prezentowanej na antenie Polskiego Radia, z której najliczniejszą grupę stanowią sztuki dramatyczne, adaptowane na słuchowiska.

10.10.2018

Bogactwo współczesnej polszczyzny

Sylwia Pręczyk-Kisielak, Piotr Żmigrodzki

Celem tej publikacji jest ukazanie „bogactwa współczesnej polszczyzny”, a więc tych jej aspektów, które zasługują na pochwałę, a przynajmniej na refleksyjną zadumę. Od blisko ćwierćwiecza rozwija się polszczyzna w niepodległej Polsce w sposób nieskrepowany, uwolniona od propagandowych ograniczeń, rozwija się wraz ze społeczeństwem, które, po wejściu do rodziny wolnych narodów Europy, odkrywa zalety wolności i możliwości, jakie ta wolność niesie. Odkrywa nowe dziedziny aktywności ludzkiej, nowe technologie, nowe sposoby komunikowania. Wszystko to nie może pozostać bez wpływu na nasz język ojczysty, który tym potrzebom poznawczym i komunikacyjnym musi sprostać. Dzięki rozwojowi

mediów masowych ujawniają się szerszemu ogółowi nowe wspólnoty komunikacyjne, nowe sposoby komunikowania, poszerzenie horyzontów poznawczych sprzyja zwiększeniu zasobu słownictwa powszechnie używanego, kształtują się nowe odmiany językowe, dotychczas w niewielkim stopniu zbadane. Prace pomieszczone w tym tomie starają się właśnie wypełnić tę lukę w studiach nad najnowszą polszczyzną; uchwycić jej stan obecny, aktualne tendencje.

10.10.2018

Po nitce do kłębka. Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego

Magdalena Maria Puda-Blokesz

„Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego” opisuje używane współcześnie frazeologizmy, które mają swoje źródło w mitologii greckiej oraz rzymskiej. W książce uwzględniono zarówno jednostki języka powszechnie znane, np. *pięta Achillesa/achillesowa*, *nić Ariadny*, *szyfowa praca*, *stajnia Augiasza/ augiaszowa*, jak i wyrażenia rzadkie, np. *dawać jabłka Alkinoosowi*, *był w jaskini Trofoniosa* czy *sznur Oknosa*. Adresatami książki są wszyscy użytkownicy polszczyzny, którzy chcieliby poszerzyć swoją wiedzę o słownictwie erudycyjnym pochodzenia mitologicznego.

10.10.2018

Przewodnik po anglicyzmach w języku polskim

Alicja Maria Witalisz

Autorka przedstawia definicję anglicyzmu, historię wpływów języka Szekspira na polszczyznę, a przede wszystkim szczegółowo omawia różne rodzaje zapożyczeń angielskich i ich funkcjonowanie we współczesnej polszczyźnie, ilustrując ich użycie przykładami z tekstów, a także fotografiami. Pracę uzupełnia obszerna bibliografia.

10.10.2018

Słownictwo z zakresu górnictwa solnego XVI-XVIII wieku na tle polszczyzny ogólnej

Ewa Katarzyna Horyń

Autorka zebrała i przeanalizowała polską leksykę z zakresu górnictwa solnego w XVI-XVIII w. Prezentacja i opis materiału leksykalnego skoncentrowane są na przedstawieniu słownictwa, które swoją tematyką obejmuje dwie sfery – eksploatację soli i handel nią. Materiał został zgrupowany wokół dwunastu kategorii znaczeniowych istotnych dla odtworzenia leksyki związanej z tą gałęzią przemysłu.

10.10.2018

Kompetencje leksykalne uczniów w młodszym wieku szkolnym w Polsce i na Litwie (studium statystyczno-kognitywne)

Jovita Vaškevič-Buš

Autorka porównała słownictwo uczniów w młodszym wieku szkolnym w Polsce i na Litwie. Odpowiedziała na pytanie, jaki jest zasób słownictwa oraz w jaki sposób polskie i litewskie dzieci konceptualizują obraz świata. Książka wpisuje się w badania kwantytatywne słownictwa uczniów, ich sprawności tworzenia tekstów, a także wiedzy o tym, jak najmłodszy przez pryzmat języka postrzegają świat, w którym żyją.

10.10.2018

Język a media. Wzory języka we współczesnych mediach

Ewa Katarzyna Horyń, Bogusław Andrzej Skowronek, Agnieszka Walecka-Rynduch

Monografia ukazała się w roku 2018 i zawiera 17 tekstów. Tematyka poszczególnych artykułów skupiona jest wokół trzech części tematycznych: Język dyskursów medialnych (cz. 1), Język multimodalnych tekstów kultury (cz. 2), Język reklamy (cz. 3). Poruszana problematyka została ujęta wielopłaszczyznowo. Publikację docenią nie tylko lingwiści, ale też medioznawcy.

07.10.2018

Diarystki: tekst i egzystencja

Tatiana Adriana Czerska

Przedmiotem zamieszczonych w książce Tatiany Czerskiej szkiców jest obszar twórczości diarystycznej kobiet, tworzących w XX wieku.

05.10.2018

W stronę lektury. Propozycje tekstów do opracowania lekcyjnego dla uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjów

Paweł Tomasz Sporek

Książka wyrasta z kilkunastoletnich doświadczeń szkolnych i naukowej obserwacji autora oraz w pewien sposób wpisuje się w dylematy nauczycielskie.

05.10.2018

Tropy biograficzne. Bieg życia w narracjach literackich i kulturowych

Jakub Knap, Magdalena Dorota Roszczynialska, Katarzyna Wądolny-Tatar

Składające się na monografię teksty stanowią próby odpowiedzi na pytanie: jak się opowiada życie, z refleksją nad jego fazowością, liniowością, punktowością, węzłowością (węzłowatością) w biograficznych odsłonach. Fazy, linie, punkty, węzły – zdają się dobrze oddawać najważniejsze sposoby i kierunki konceptualnego, ale też graficznego, geometrycznego opisu biegu życia.

05.10.2018

Poetyka losu i historii

Kazimierz Jan Gajda, Renata Stachura-Lupa, Katarzyna Wądolny-Tatar

Obszerny zbiór, który ukazał się w 2017 r., to dar pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego oraz licznych przedstawicieli świata nauki z innych ośrodków akademickich dla Profesora Tadeusza Budrewicza w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin.

05.10.2018

Od Galicji po Amerykę. Literackim tropem XIX-wiecznych podróży

Tadeusz Budrewicz, Magdalena Katarzyna Sadlik

Niniejsza monografia ukazała się w 2018 r. Jest to interesująca opowieść o XIX-wiecznych peregrynacjach. Autorzy odkrywają przed Czytelnikiem barwny, wieloaspektowy obraz polskiej kultury końca XIX stulecia.

05.10.2018

Między rymem a Muzą

Tadeusz Budrewicz

Książka ukazała się w 2017 r. Autor "bohaterami" tomu uczynił utwory poetyckie, których nie tylko nie znajdziemy w dostępnych antologiach dziewiętnastowiecznej liryki, ale też które do tej pory nie były przedmiotem ani analizy poetologicznej, ani refleksji historyczno-literackiej.

02.10.2018

Bóg daleki i bliski. Szkice o współczesnych wierszach i powieściach

Książka ukazała się w 2018 r. Składa się z ośmiu szkiców interpretacyjnych, z których sześć jest poświęconych współczesnej poezji polskiej, a dwa – naszej prozie. Łączy je namysł nad problematyką Boga i obecnością chrześcijaństwa w powojennej literaturze.

28.09.2018

Autorzy naszych lektur na nowo odczytani, red. Tatiana Czerska, Ewa Tierlin-Śledź

Tatiana Adriana Czerska, Ewa Maria Tierling-Śledź

Tom zgromadził szkice i eseje powstałe z przekonania o potrzebie – także z punktu widzenia praktyki badawczej – rewizji dotychczas obecnych w dyskursie naukowym interpretacji tych utworów literatury, jakie wchodzą do „kanonu” lektur. [...]

Powstała książka inspirująca, rysująca interesujące perspektywy badawcze, wpisująca się w proces przewartościowywania dotychczasowych rozpoznań,

wreszcie stawiająca pytania o możliwość stworzenia nowych punktów odniesienia w interpretacji polskiej literatury współczesnej. Bez wątpienia też mamy tu do czynienia ze wskazaniem szeregu „białych plam” w obszarze rodzimego literaturoznawstwa.

Z recenzji prof. zw. dr. hab. Aleksandra Wirpszy:

19.09.2018

Niewłasne lektury. Od pisarstwa w języku wyuczonym do wielości kultur czytania

Ewa Łukaszyk, Krystyna Wierzbicka-Trwoga

Pisanie w języku wyuczonym, a nawet wielojęzyczność w obrębie pojedynczego dzieła to zjawiska niemal tak stare, jak sama literatura. Zepchnięte na margines w rozwoju literatur narodowych, powróciły w czasach nowoczesnych i ponowoczesnych. Toteż zwraca się coraz baczniejszą uwagę na postaci i teksty przekraczające granice ojczystych języków i literatur.

25.08.2018

485 dni na Majdanku

Jerzy Kwiatkowski

Zapraszamy do lektury nowego wydania obozowych wspomnień Jerzego Kwiatkowskiego *485 dni na Majdanku* – po raz pierwszy bez cenzury.

02.08.2018

Opozycja antyreżimowa w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w latach 1956-1989

Justyna Błażejowska

Wydane wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej

09.07.2018

Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze 2017

Magdalena Hawrysz, Marzanna Uździcka

Najnowszy tom *Zielonogórskich Seminariów Językoznawczych* dedykowany jest ich twórcy, filologowi, historykowi języka, profesorowi Stanisławowi Borawskiemu w 70. rocznicę Jego urodzin.

17.06.2018

Ilustrowany słownik terminów literackich. Historia, anegdota, etymologia

Zbigniew Kadłubek, Beata Mytych-Forajter, Aleksander Nawarecki

Leksykon ten chciałby być lampą. Służyć ilustrowaniu pojęć i terminów, a zwłaszcza oświetlać te miejsca, w których czujemy się niepewnie, bo dawno tam nie byliśmy.

17.06.2018

Zwierzęta na zakręcie

W ostatnim zdaniu przedmowy Beata Mytych-Forajter powiada, że należy dzisiaj sięgać „po romantyczne intuicje”, dotyczące odpowiedzialności ludzi za świat przyrody. Należy zaś dlatego, ponieważ właśnie w czasach romantyzmu, czyli w pierwszej połowie wieku XIX, problem tej odpowiedzialności i formułowanych dziś postulatów ekologicznych „niejako wszedł «w zakręt» i wciąż w nim pozostaje, doznając wszystkich niemożności charakterystycznych dla wirażu. Trzeba sporej siły, by pokonać odśrodkowe naciski”. Metafora zakrętu trafia mi do przekonania. Celnie odwołuje się do zawiłości niepokojącego dramatu człowieczego, dramatu trwania w impasie i naszego chybotania się pomiędzy przyrastającą świadomością odwiecznej przynależności człowieczej do przedziwnie skomplikowanego świata „braci mniejszych” i zarazem nieuchronnej, z czasem potężniejszej, a na naszych oczach zgoła już przerażającej mocy destrukcyjnej generis humani.

12.06.2018

Polityki relacji w literaturze kobiet po 1945 roku, red. Aleksandra Grzemska, Inga Iwasiów

Celem projektu było przeanalizowanie, jak na formowanie kapitału kulturowego i literackiego wpływają między innymi praktyki pisarskie, dominujące estetyki, obiegi krytyczne, trendy wydawnicze, ale także wymiany międzypokoleniowe, „terapeutyzacja” dyskursów publicznych i prywatnych, emocjonalność i afektywność w polach społecznych, wytwarzanie pamięci, współczesna klasowość, zanurzenie czy przemieszczenie podmiotu w relacji. Wszystko to bowiem znajduje odzwierciedlenie w literaturze kobiet: prozie, poezji, auto- i biografiiach, eseistyce, literaturze faktu i literaturze popularnej.

11.06.2018

Miłosz. Spotkania. Studia i rozprawy miłoszologiczne

Marek Bernacki

W Wydawnictwie Naukowym ATH ukazała się monografia naukowa prof. Marka Bernackiego pt. *Miłosz. Spotkania. Studia i rozprawy miłoszologiczne*.

31.05.2018

Ogród Sztuk. Maska

Fenomen maski, nacechowany niezwykłym bogactwem znaczeń, funkcji i form kulturowych, wpisuje się w wielogłosowy dyskurs różnych nauk i metodologii.

28.05.2018

Teatr w Słupsku. Historie (o)powiedziane

Sobiecka Anna

Monografia Teatr w Słupsku. Historie (o)powiedziane koncentruje się na zagadnieniach teatru lokalnego, na który spojrzę przez pryzmat dwóch zredefiniowanych współcześnie pojęć. Pierwszym z nich pozostaje „teatr”, określany jako zmienna historycznie i kulturowo praktyka artystyczna stanowiąca punkt wyjścia do badania określonej rzeczywistości kulturowej (Dariusz Kosiński). Drugim jest „geoprzestrzeń” związana w istotny sposób z tożsamością kulturową konkretnego obszaru historyczno-geograficznego (Elżbieta Rybicka). Na styku obu kategorii – w moim rozumieniu – powinny sytuować się badania nad teatrem lokalnym i jego osiągnięciami, zjawiskiem ściśle łączącym się z daną geoprzestrzenią.

28.05.2018

O Norwidzie. Syntezy i zbliżenia

Sławomir Rzepczyński

Zebrane w niniejszym tomie prace o Norwidzie powstawały na przestrzeni wielu lat i stanowią swego rodzaju zapis poszukiwania idiomu autora Vade-mecum. Określenie „trudny poeta” – temat jednej z konferencji zorganizowanej przez Instytut Badań nad Twórczością Cypriana Norwida KUL w Kazimierzu Dolnym oraz tytuł wydanej po tej konferencji książki¹ – odnajduje potwierdzenie w wieloletnim namyśle nad tym bodaj najoryginalniejszym polskim poetą.

28.05.2018

Na początku był ogród... Wirydarze w polskiej poezji barokowej na tle kultury dawnej Europy

Krystyna Krawiec-Złotkowska

Monografia Na początku był ogród... pokazuje sposoby mówienia o pięknie ogrodu od antyku grecko-rzymskiego i antyku hebrajskiego do XVII wieku, o reaktywowaniu tradycji i form opisu miejsc szczęśliwych oraz lokuje poszczególne wyobrażenia tych krain w wyobraźni ludzi baroku – „epoki przeciwieństw”.

28.05.2018

Od Skorbu do Stegne. 150 lat czasopiśmiennictwa kaszubskiego

Daniel Kalinowski

Monografia zbiorowa pod red. D. Kalinowskiego, podsumowująca 150 lat czasopiśmiennictwa kaszubskiego..

28.05.2018

Wielkie Pomorze. Społeczności i narody

Daniel Kalinowski, Adela Kuik-Kalinowska

W zasadniczym celu książka niniejsza ma ukazać w najważniejszych punktach skomplikowane relacje społeczno-etniczne Pomorza (w sensie terytorialnym istniejących w dzisiejszej polskiej i niemieckiej organizacji państwowej), dostrzegane głównie w zjawiskach literackich i historycznych.

27.05.2018

Zmieszany zapach książek i jabłek. Wybór korespondencji Jana Wantuły z lat 1899-1953

Katarzyna Szkaradnik

Ten tom jest niezwykły z kilku powodów. Przede wszystkim dlatego, że Jan Wantuła był absolutnie wyjątkową postacią: śląski chłop i robotnik, który został nie tylko działaczem społecznym i politycznym, ale również znakomitym znawcą cieszyńskiej historii i starych druków, zwłaszcza ewangelickich, oraz zagorzałym bibliofilem kolekcjonującym książki w kilku językach. Był także płodnym publicystą, piszącym na różne tematy – od propagowania polskiej opcji narodowej, obrony interesów robotniczych, przez działalność antyalkoholową, po analizy literackie. Można w nim dostrzec pioniera śląskocieszyńskiego społeczeństwa obywatelskiego [...].

25.05.2018

(Nie)przygotowani. Metafora szkoły w polskiej poezji współczesnej

Kamila Marta Czaja

Książka podejmuje temat wykorzystania w poezji wielkiej metafory ŻYCIE TO SZKOŁA. W celu możliwie szerokiego ujęcia tytułowego problemu w publikacji przywołano kilkaset wierszy i tekstów piosenek autorstwa kilkudziesięciu twórców – od utworów z dwudziestolecia międzywojennego, stanowiących istotną tradycję dla późniejszych ujęć, po tomiki reprezentantów roczników dziewięćdziesiątych. Pierwsza część, *Etapy*, poświęcona została sposobom użycia metafory szkoły w poezji dwóch okresów: lat 1945-1989 i po roku 1989. Chronologiczne ujęcie pozwala ukazać międzypokoleniowe podobieństwa i różnice w wykorzystaniu szkolnych elementów w funkcji metaforyzującej. W części drugiej (*Tematy*) zaprezentowano elementy szkolnej rzeczywistości (przybory, typy szkół i etapy edukacji, nauczycieli i uczniów, rozkład zajęć, sposoby kontroli osiągnięć), które budują metafory, umożliwiając zwerbalizowanie w poezji wielu doświadczeń egzystencjalnych (miłości i śmierci, przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, poznania samego siebie czy Innego). Zarówno ponadczasowość szkoły jako wielkiej metafory, jak i zmieniające się z czasem strategie metaforyzacji składają się na wielofunkcyjność tego rodzaju twórczych praktyk, które pozwalają uchwycić liczne aspekty życia.

25.05.2018

W głąb. Szkice o współczesnej poezji Śląska i Zagłębia

Magdalena Piotrowska-Gort

Zebrane w książce szkice dotyczą wybranych utworów poetyckich pisarzy Śląska i Zagłębia. Na podstawie przeprowadzonych analiz monografia unaocznia różnorodne poetyckie korelacje z przestrzenią oraz sposoby wyrażania stanowiska wobec kategorii miejsca i nie-miejsca w poezji współczesnych twórców regionu - Macieja Meleckiego, Krzysztofa Siwczyka, Grzegorza Olszańskiego, Marty Podgórnik, Marka Baczewskiego, Pawła Lekszyckiego, Pawła Sarny, Pawła Barańskiego. Mówiąc o nie-miejscach (Marc Aúge) wspomnieć należy także o problematyce eschatologicznej, która pojawia się w tej poezji niezwykle często, nabiera jednak wyraźnie anty-metafizycznego charakteru, poeci Śląska i Zagłębia w swych postindustrialnych obrazach ukazują bowiem wyraźnie dokonującą się implozję mitów i obrazów archetypicznych miejsc. Od wyobraźni przestrzennej płynnie przechodzimy więc, jako czytelnicy tej poezji, do problematyki egzystencjalnej (antropologicznej/antropocentrycznej ale także niejednokrotnie post-humanistycznej).

24.05.2018

Sacrum sekularne. Ponowoczesna ekspresja duchowości

Daniel Kalinowski

Proponowana praca monograficzna dotyczy aktów artystycznych literatury polskiej, w swej wielowymiarowości i wieloideowości pełnych treści wiążących się z duchowością i postduchowością.

22.05.2018

Pamiętnik Edwarda Martuszewskiego

Joanna Chłosta-Zielonka

Edward Martuszewski był niestrudzonym propagatorem piśmiennictwa powstającego na Warmii i Mazurach.

21.05.2018

Aplauz najzacniejszej damie. Studia i szkice z kręgu literatury i kultury dawnej

Iwona Maciejewska, Agata Roćko

Zbiór studiów i szkiców powstały z potrzeby uczczenia jubileuszu siedemdziesięciolecia urodzin prof. dr hab. Krystyny Stasiewicz - badaczki literatury staropolskiej i oświeceniowej, która swe bogate życie zawodowe poświęciła zgłębianiu twórczego dorobku Pierwszej Rzeczypospolitej.

21.05.2018

Wariantywność współczesnej polszczyzny. Wybrane zagadnienia

Marek Ruszkowski

Wariantywność obejmuje prawie wszystkie obszary działalności językowej człowieka. Pewnym wyjątkiem są nazwy własne, których kanoniczną postać rejestrują wykazy urzędowe, dokumenty, spisy itp., choć i tu zdarzają się wyjątki. Nie sposób więc ogarnąć całości zagadnienia, stąd próba opisu tych form wariantywnych, które nie doczekały się analiz językoznawczych lub były badane marginalnie.

18.05.2018

Z naszych ekranów. Recenzje filmowe Stefanii Heymanowej-Majewskiej na łamach „Słowa Ludu” w latach 1950-1965

Monika Bator

Pomysł na niniejszy zbiór wziął się z przekonania, że wypowiedzi autorstwa Stefanii Heymanowej-Majewskiej publikowane na łamach „Słowa Ludu” poświęcone filmom fabularnym zrealizowanym w Europie Zachodniej i USA, ZSRR oraz w pozostałych krajach Europy Środkowo-Wschodniej pozostających pod dominacją „kraju rad” z Polską włącznie, o ile miały premierę w kieleckich kinach, nie istnieją w powszechnej świadomości, (nie były nigdy przedrukowywane), a reprezentują wysoki poziom krytyki filmowej, więc należy z powrotem włączyć je do obiegu czytelniczego. Po pierwsze, stanowią świadectwo odbioru filmów „na gorąco” przez kompetentnego krytyka, potwierdzając wiedzę, kulturę, wycucie i intuicję publicystki, ale też istnienie gorsetu cenzury politycznej i ideologicznej. Po drugie, co równie ważne, są świadectwem odbioru filmów przez kielecką publiczność, bo ta kwestia bardzo Heymanową-Majewską interesowała.

15.05.2018

"Gdybym Cię, moje Serce, za męża nie miała, żyć bym nie mogła". Listy Magdaleny z Czapskich do Hieronima Floriana Radziwiłła z lat 1744-1759

Iwona Maciejewska, Katarzyna Zawilska

Publikacja zawiera 154 listy drugiej żony H. F. Radziwiłła, reprezentanta jednego z najznamienitszych rodów I Rzeczypospolitej.

20.04.2018

Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w poezji Jacka Kaczmarskiego

Małgorzata Krzysztofik

Z bogatej puli piosenek Jacka Kaczmarskiego Małgorzata Krzysztofik wybrała siedemnaście, których interpretacja wymagała solidnego przygotowania filologiczno-historycznego. Wnikliwe czytanie utworu prowadzone jest na rozmaitych płaszczyznach dzieła i w różnych kontekstach – literackim, historycznym, obyczajowym, artystycznym, religijnym. Autorski wywód nabiera tu charakteru interdyscyplinarnego. Zręczne sprzężenie wyników badań z malarstwem historycznym oraz literackimi świadectwami epoki

przykuwa nie tylko myśl, ale i wyobraźnię czytelnika. Formacja szlachecka jest tu zaprezentowana w migawkach „żywych obrazów”, połączonych przyczyną i skutkiem, komentowanych dyskursem o logice dziejów sarmackiego świata.

11.04.2018

Płacz Antygony O ludziach powstania styczniowego

Dorota Samborska-Kukuć

Zbiór ośmiu szkiców *Płacz Antygony* dotyczy różnych narracji (z przeznaczenia fikcjonalnych i niefikcjonalnych) o insurgentach powstania styczniowego. Łączy je przede wszystkim próba wykorzystania prymarnych źródeł historycznych, tj. metryk – dokumentów autentycznych i surowych, w przekazie indyferentnych, jako materiału nie tyle pozwalającego na uznanie referencjalności wiedzy historycznej, ile organizujące go próby odkształcania (i demaskowania przez odsłonięcie mechanizmu) mitów lub modelowania biografii znanych dotąd jedynie w rudymencie. Stwarza się przez to niekiedy nowa narracja, alternatywna wobec poprzedniej (szkic o Marii Piotrowiczowej).

11.04.2018

Tadeusz Czapczyński (1884-1958) Pedagog - literaturoznawca - literat

Małgorzata Gajak-Toczek

W publikacji zaprezentowano sylwetkę Tadeusza Czapczyńskiego, jednego z wybitnych polonistów międzywojnia, działacza oświatowego, autora podręczników i książek dla nauczycieli, badacza literatury i literata. Szczególnie ważna – zarówno w refleksji nad historią dydaktyki, jak i dla projektowania zmian we współczesnej oświacie – jest jego antropocentryczno-kulturowa wizja kształcenia polonistycznego (literackiego i językowego), która w sposób zasadniczy przyczyniła się do odejścia od dydaktyki bazującej na pamięciowym reprodukowaniu treści w kierunku nauczania angażującego młodych ludzi w proces kształcenia. Ponadto jego studia literaturoznawcze są dowodem na to, że umiejętnie łączył pracę badawczą z warsztatem nauczyciela.

11.04.2018

Kreatywność językowa w przestrzeni publicznej

Katarzyna Burska, Rafał Zarębski

Publikacja jest kontynuacją rozważań podjętych w dwóch poprzednich książkach z cyklu poświęconego oryginalności słownej: *Kreatywność językowa w komunikowaniu (się)* i *Kreatywność językowa w przestrzeni medialnej*. W przygotowaniu znajduje się kolejny tom – *Kreatywność językowa w literaturze i mediach*.

11.04.2018

Kreatywność językowa w literaturze i mediach

Bartłomiej Cieśla, Magdalena Pietrzak

Niniejszy tom jest kontynuacją rozważań podjętych w poprzednich książkach z cyklu poświęconego oryginalności słownej, takich jak: *Kreatywność językowa w komunikowaniu (się)* i *Kreatywność językowa w przestrzeni medialnej* oraz *Kreatywność językowa w przestrzeni publicznej*.

11.04.2018

Liryka Młodej Polski

Katarzyna Badowska, Bogdan Mazan

Publikacja zawiera analizy i interpretacje dwunastu wierszy młodopolskich, dokonane przez cenionych badaczy literatury przełomu XIX i XX wieku. Każdy szkic poświęcony jest utworowi innego autora, dzięki czemu książka prezentuje szerokie spektrum liryki Młodej Polski – swego rodzaju miniobraz poetyckiej mapy epoki. Jak napisał w recenzji prof. Tadeusz Linkner, „pozwala wnikliwie i panoramicznie wejrzeć w Młodą Polskę i poznać z różnych perspektyw jej bogate spektrum myśli i słowa”. W aneksie Czytelnik znajdzie teksty omawianych utworów, co ułatwi lekturę książki oraz usprawni korzystanie z niej podczas pracy dydaktycznej.
